

Vtírat se však skladateli nebo písni svou smyšlenkou výkladnou, i sebe krásnější, jest nemístné.

Neodkrývají se tím tajnosti ani písně ani jejího skladatele, ale odkrývá se tu jen blouznivá nebo básnická mysl vykladačova.

Nanejvýš potěšitelným úkazem jest, že neztuhl duch tvořivý na několika i sebe nápadnějších typech a pro tu živou duši hudební, která pozastavuje se u všeho na potkání a zahaluje přilehavě tkaní tonovou vše co v přírodě a na sobě postřetne, pro pravdu dramatickou třeba si povšimnouti aspoň oněch písní, ve kterých netřeba jí teprve dlouze dokazovati.

a) Známa »moravská modulace« nápevná k sedmému stupni jest ponurá, temná a pro svoji náhlost ne sice ostrá, ale tupě tvrdá.

Spočine-li i zakončí-li se jí v písni 52 »U Tvrdonic na kopečku«, tož jako bychom k hrobu přisedli.

Stejně vražedné události se jí zabarvují i v písni 54, 67, atd.

Trýzeň vězení vyslovuje se jí v písni 57 bolest nad zlou novinou v známé písni »Bolí mně hlavěnka«.

b) Chvat, předhánění případně vyjadřuje se opakováním v písních 66, 67 b), d), e).

Kterak v písni 73 »Hrajte že mi hrajte,
od konca do konca,
a ty naša šenkérenko
pod' s nama do tanca —

nepozastavovati se při slovích »od konca do konca« a kterak nedrobiti rovnoměrně vyzvání k tanci!

V písni 61 a 97 začíná závětím taktéž míchatí blízký tanec.

Rychle shrnutých pět tonů v písni 81 jako by ukazovalo, že »proti sousedů — Husaři jedou«.

Jen tak mimochodem, a přece div by se člověk neohlédl, poukazuje se v písni 95 vsunutou částkou

le - cě (hledte).

Duše jak by chtěla setřásti se sebe co již jednou pověděla: slova se v písni 118 opakují, ať drobnou sčasovkou.

A naopak výtku, aby se lehce nebrala, s důrazem a široce se opakuje, na př. 431 a), b).

c) Otázka má svůj význačný nápevek, na př. v čís. 353, 542, 571, 583, 777; obzvláště pěkně vyznívá otázka v písni 578

Prečo mňa húdiš?

Je v ní i harmonický stín bolu.